

ABC karakterek veges nem ures halmaza,

pl:

$$V = \{a, b, c\}$$

szo ABC elemeibol alkotott veges sorozat,

pl:

$$ab, ccc, \varepsilon \text{ (ures szo)}$$

szonak hossza trivialis

pl:

$$u = abc \quad |u| = 3$$

tukrozes reverse tulajdonkeppen

$$u^{-1} = cba$$

konkatenalas

$$v := bb, \quad uv = abcbb \quad vu = bbabc$$

V^* : V felett osszes lehetséges szo

V^+ : $V^* \setminus \varepsilon$

$$\forall w \in V^* : \varepsilon w = w\varepsilon = w$$

$$\forall u, v \in V^* : (uv)^{-1} = v^{-1}u^{-1}$$

iteralt (hatvany) i -edik hatvanya egy szonak az onmagaval vett i -szeres konkatenaltja

$$u^0 := \varepsilon, \quad u^i := uu^{i-1} \quad (i \geq 1)$$

pl:

$$u = abc, \quad u^0 = \varepsilon, \quad u^1 = abc, \quad u^2 = abcabc, \quad u^3 = abcabcabc, \quad \dots$$

nyelv szavak tetszoleges halmaza

$$L \subseteq V^*$$

pl:

$$L_1 = \{a, ab\}, \quad L_2 = \{c\}, \quad L_3 = \{bc\}, \quad L_4 = \{a^n b^n \mid n \geq 0\}, \quad L_5 = \{(ab)^n \mid n \geq 0\}$$

ezeken lehet értelmezni muveleteket:

$$L_4 \cap L_5 = \{\varepsilon, ab\}$$

nyelvek konkatenaltja a nyelvbeli szavakat konkatenaljuk es osszevetjuk az eredményt

pl:

$$L, L' \subseteq V^* : LL' = \{wv, u \in L, v \in L'\}$$

$$L_1 L_2 \cap L_1 L_3 = \{abc\}$$

$$L_1 L_2 \cup L_1 L_3 = \{ac, abc, abbc\}$$

kiegeszites

$$\Phi L = L\Phi = \Phi \text{ (ures nyelv + L)}$$

$$\{\varepsilon\}L = L\{\varepsilon\} = L \text{ (ures szobol allo nyelv + L)}$$

Nyelv iteraltja hasonlo az elozi iteralthoz

$$L^0 := \{\varepsilon\}, \quad L^i := LL^{i-1} \quad (i \geq 1)$$

Lezart

$$L^* = \bigcup_{i \geq 0} L^i, \quad L^+ = \bigcup_{i \geq 1} L^i$$

$$L^+ \stackrel{?}{=} L^* \setminus \{\varepsilon\}$$

$$L^* = \underbrace{L^0}_{\{\varepsilon\}} \cup \underbrace{\bigcup_{i \geq 1} L^i}_{L^+}$$

$$L^+ = L^* \setminus \{\varepsilon\} \iff \varepsilon \notin L$$

generativ grammatika

egy módszer arra hogy tudjunk nyelveket megadni

hivatalosan ez egy NTSR rendezett negyes

$$G = (N, T, S, R)$$

N – nemterminalis abc, veges nem ures halmaz ($0 < |N| < +\infty$)
 T – terminalis abc, veges nem ures halmaz ($0 < |T| < +\infty$)
 $\left. \vphantom{\begin{matrix} N \\ T \end{matrix}} \right\} N$ es T diszjunktak ($N \cap T = \emptyset$)

S - startszimbolum, ($S \in N$)

R - atirasi szabalyok halmaza ($R \subseteq (N \cup T)^* N (N \cup T)^* \times (N \cup T)^*$, $|R| < +\infty$)

$$(x, y) \in R \sim x \rightarrow y$$

$$\alpha, \beta \in (N \cup T)^*, \quad \alpha \xRightarrow[G]{\quad} \beta : \exists u, v \in (N \cup T)^*, \quad (x, y) \in R, \quad \alpha = uxv, \quad \beta = uyv$$

pl:

$$G_1 = (\{S\}, \{a, b\}, S, R)$$

$$R = \{S \rightarrow aSb, \quad S \rightarrow \varepsilon\}$$

$$aSaSb \xRightarrow[G_1]{\quad} aaSbaSb$$

$$aSaSb \xRightarrow[G_1]{\quad} aaSb$$

$$aSaSb \xRightarrow[G_1]{\quad} aSaaSbb$$

$$aSaSb \xRightarrow[G_1]{\quad} aSab$$

$$\alpha \xRightarrow[G]{*} \beta : \alpha = \beta \quad \text{vagy} \quad \exists \gamma_1, \gamma_2, \dots, \gamma_n \in (N \cup T)^* : \alpha = \gamma_1, \beta = \gamma_n, \gamma_i \xRightarrow[G]{\quad} \gamma_{i+1} \quad (i = 1, \dots, n-1)$$

$$L(G) = \left\{ u \in T^* : S \xRightarrow[G]{*} u \right\}$$

1

$$L(G_1) = ?$$

$$S \xRightarrow[G_1]{\quad} \underline{\underline{\varepsilon}}$$

$$S \xRightarrow[G_1]{\quad} aSb \xRightarrow[G_1]{\quad} \underline{\underline{ab}}$$

$$S \xRightarrow[G_1]{\quad} aSb \xRightarrow[G_1]{\quad} aaSbb \xRightarrow[G_1]{\quad} \underline{\underline{aabb}}$$

$$S \xRightarrow[G_1]{\quad} aSb \xRightarrow[G_1]{\quad} aaSbb \xRightarrow[G_1]{\quad} aaaSbbb \xRightarrow[G_1]{\quad} \underline{\underline{\underline{aaabbb}}}$$

\vdots

$$L(G_1) = \{a^n b^n \mid n \geq 0\}$$

2

$$G_2 = (\{A, B\}, \{a, b\}, A, \{A \rightarrow aB \mid \varepsilon, B \rightarrow bA\})$$

$$L(G_2) = ?$$

$$A \Rightarrow \varepsilon$$

$$A \Rightarrow aB \Rightarrow abA \Rightarrow ab$$

$$A \Rightarrow aB \Rightarrow abA \Rightarrow abaB \Rightarrow ababA \Rightarrow abab$$

$$A \Rightarrow aB \Rightarrow abA \Rightarrow abaB \Rightarrow ababA \Rightarrow ababaB \Rightarrow ababab$$

\vdots

$$L(G_2) = \{(a, b)^n \mid n \geq 0\}$$

3

$G_3 = (\{S, X, Y\}, \{a, b, c\}, S, \{S \rightarrow abc \mid aXbc, Xb \rightarrow bX, Xc \rightarrow Ybcc, bY \rightarrow Yb, aY \rightarrow aaX \mid aa\})$

$S \Rightarrow \underline{\underline{abc}}$

$S \Rightarrow aXbc \Rightarrow abXc \Rightarrow abYbcc \Rightarrow aYbbcc \Rightarrow \underline{\underline{aabbcc}}$

$S \Rightarrow aXbc \Rightarrow abXc \Rightarrow abYbcc \Rightarrow aYbbcc \Rightarrow aaXbbcc \Rightarrow aabXbcc \Rightarrow aabbXcc \Rightarrow aabbYbcc \Rightarrow aabYbbcc \Rightarrow aaYbbbcc \Rightarrow \underline{\underline{aaabbbccc}}$

\vdots

$L(G_3) = \{a^n b^n c^n \mid n \geq 1\}$